

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1285/09.05.2023

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități „Andrea” - Carei, jud. Satu Mare

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități „Andrea” - Carei, jud. Satu Mare, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 95/20.04.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare inopinate în data de 04.05.2023 la Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități „Andrea” - Carei, jud. Satu Mare, denumită în continuare „centru”.

Din echipa de vizitare au făcut parte **Nedelea Gabriela**, inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, **Simionescu Lucian Narcis** și **Nica Floare**, experți independenți, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități „Andrea” - Carei, jud. Satu Mare, este o instituție publică fără personalitate juridică aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, destinată să furnizeze servicii sociale în sistem rezidențial copiilor cu și fără dizabilități și are o capacitate totală de 9 locuri. Aceasta își desfășoară activitatea în baza licenței LF 0001144 din 26.08.2021, eliberată de către Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, valabilă pe o perioadă de 5 ani, până la data de 25.08.2026.

Centrul este amplasat în orașul Carei unde nu există mijloace de transport în comun.

Clădirea în care centrul își desfășoară activitățile specifice este amplasată în comunitate și este o clădire cu parter și o anexă.

La parter se regăsesc: 2 dormitoare, 2 grupuri sanitare, cameră de zi, 2 holuri și bucatărie. În anexă se regăsesc biroul și magazia de alimente.

Sunt elaborate proceduri de lucru și registre, în conformitate cu legislația în vigoare.

Structura de personal a centrului, conform organigramei și a statului de funcții, cuprinde 14 posturi dintre care 2 sunt vacante, după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru/Coordonator/Președinte	1	0
Medic	-	-
Asistente medicale calificate	5	0
Kinetoterapeut	1	1
Educator specializat	7	1

2. Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 7 de beneficiari, dintre care 3 fete și 4 băieți, cu vârste cuprinse între 5 și 19 de ani. Toți beneficiarii dețin un certificat de încadrare în grad de handicap.

Vârsta beneficiarilor:

0-5 ani	6-10 ani	11-14 ani	15-17 ani	18-26 ani
1	1	3	1	1

Beneficiarii sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
-	-	-	-	7	-	-	-	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
1	6	-	-

La data efectuării vizitei în centru erau prezenți toți beneficiarii.

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

- a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

Centrul este situat în municipiul Carei, jud. Satu Mare, str. Alexandru Odobescu nr. 30 pe un drum lăturalnic dar este vizibil.

Amplasarea centrului permite accesul spre comunitate al beneficiarilor la toate resursele și facilitățile acestea: serviciile de sănătate, educație, muncă, cultură, petrecerea timpului liber (foto nr. 1, foto nr. 2, foto nr. 3).

Foto nr. 2

Foto nr. 3

- Echipa de vizitare a identificat următoarele aspecte:
- casa are un aspect dezolant, foarte săracăcios și nepersonalizată;

- la intrarea in centru există o treaptă destul de înaltă, fără rampă sau suport mână curentă. Există o „rampă mobilă din lemn” dar aceasta are unghi de înclinare foarte abrupt, fiind practic imposibil de utilizat (foto nr. 4, foto nr. 5);
- în interior sunt de asemenea praguri înalte fără rampe de trecere pentru beneficiarii utilizatori de fotoliu rulant (foto nr. 6);

Foto nr. 4

Foto nr. 5

Foto nr. 6

- în dormitoare distanța dintre paturi este conformă standardelor și asigură atât manevrarea cu ușurință a dispozitivelor asistive cât și independență în mișcare (foto nr. 7, foto nr. 8);
- niciun grup sanitar nu este accesibilizat, vasul de wc este montat pe o platformă, diferența de înălțime dintre pavimentul băii și aceasta, fiind de aproximativ 10 cm (foto nr. 9);

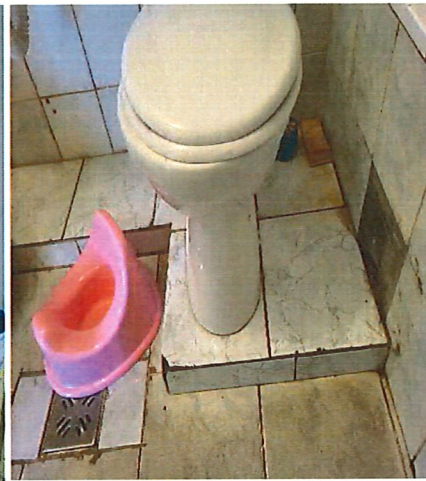
Foto nr. 7

Foto nr. 8

Foto nr. 9

➤ *Dreptul nerespectat.*

Art. 20 Mobilitatea personală

Centrul nu dispune de mijloc de transport: autoturism/microbuz accesibilizat conform standardelor.

Beneficiarilor le sunt asigurate fotolii rulante pentru deplasare (foto nr. 10, foto nr. 11, foto nr. 12).

Foto nr. 10

Foto nr. 11

Foto nr. 12

➤ *Drept parțial respectat.*

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Materialele informative și Carta beneficiarului sunt afișate conform prevederilor legilor în vigoare.

La nivelul centrului educativ se străduiesc să realizeze informări pe înțelesul beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au. Majoritatea beneficiarilor nu cunosc și nu înțeleg drepturile pe care le au și modul în care le pot exercita.

Beneficiarii au acces la informațiile oferite prin intermediul mass-media. În camera de zi există un televizor. Centrul dispune de post telefonic fix accesibil beneficiarilor.

➤ *Drept respectat.*

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

Pentru 1 beneficiar măsura de protecție a fost instituită de către Comisia pentru protecția copilului, pentru ceilalți 6 beneficiarii măsura de protecție a fost instituită se află în centru în baza unei hotărâri de instanță.

➤ *Drept respectat.*

Art. 13 Accesul la justiție

Nu există pe rol dosare în cauze de natură penală sau civilă cu privire la beneficiari. Dacă este cazul și beneficiarul dorește, se apelează la serviciile departamentului juridic din cadrul DGASPC Satu Mare.

➤ *Drept respectat.*

- c) Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul deține toate avizele de funcționare.

Centrul nu este dotat cu sistem de monitorizare video a spațiilor comune interioare sau exterioare.

➤ *Drept parțial respectat.*

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

În urma vizitei de monitorizare nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică pedepse, tratamente inumane sau degradante.

Din discuțiile cu personalul și prin observații, echipa de monitorizare a constatat că aceștia nu sunt conționați. Situațiile de conflict sunt gestionate de către personalul aflat pe tură. În cazul în care acesta nu poate gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, se contactează șeful centrului și serviciul de urgență 112, conform procedurii.

➤ *Drept respectat.*

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

S-a constatat existența unui registru de evidență pentru sesizări și reclamații, în care este consemnată fiecare deschidere a cutiei de sesizări, care se face conform procedurii de la nivelul centrului. Nu sunt sesizări scrise, conform registrului de evidență.

➤ *Drept respectat.*

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Pe parcursul vizitei de monitorizare nu au fost identificate aspecte care ar putea să pună în pericol viața și integritatea corporală a beneficiarilor.

➤ *Drept respectat.*

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile (Certificat de naștere, Carte de identitate și Certificat de Încadrare într-un grad de handicap).

➤ *Drept respectat.*

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Toți beneficiarii provin din sistem. Personalul centrului face eforturi pentru menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă sau menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament.

1 singur beneficiar este vizitat uneori de fostul asistent maternal.

➤ *Drept respectat.*

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare și din discuțiile purtate cu personalul centrului a reieșit faptul că există un program zilnic de activități care include planificarea activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă. Din observațiile echipei de monitorizare a reieșit faptul că acesta nu este respectat.

La intrarea în centru echipa de monitorizare a constatat că atât poarta cât și ușa de la intrare erau închise cu cheia. Explicația personalului a fost că beneficiarii „fug”, lucru foarte puțin probabil având în vedere starea de sănătate a acestora.

La nivelul centrului există încheiat un contract de prestări servicii având ca obiect „acordarea de servicii de recuperare la domiciliu beneficiarului, stabilite prin Planul individualizat de protecție și abilitate, reabilitare al copilului cu dizabilități, anexă la hotărârea Comisiei pentru Protecția Copilului privind încadrarea în grad de handicap”. Acest contract este încheiat pe o perioadă de 6 luni, dar nu este specificată data de la care

își produce efectele, iar aceste servicii ar fi prestate de către Echipa Mobilă a copilului cu dizabilități.

Beneficiarii primesc bani de buzunar în valoare de 150 de lei lunar, dar nu îi pot administra singuri. Aceștia nu recunosc și nu știu valoarea banilor. Din discuțiile purtate cu personalul centrului, acesta achiziționează bunuri (hăinuțe) și dulciuri pentru beneficiari. Șeful de centru a afirmat că de curând a achiziționat o saltea antiescară, la prețul de 100 de lei, pentru unul dintre beneficiari.

Șeful de centru a arătat echipei de monitorizare un plic ce conținea valoarea banilor de buzunar a beneficiarilor pe ultimele 2 luni.

Echipa multidisciplinară este constituită conform standardelor. Aceasta este formată din: manager de caz - asistent social din cadrul DGASPC Satu Mare, psiholog - din cadrul DGASPC Satu Mare, șeful de centru, educator - responsabil de caz persoana de referință din cadrul centrului și coordonatorul serviciului CTF din cadrul DGASPC Satu Mare.

Toți specialiștii, psiholog, asistent social, kinetoterapeut, etc. sunt din cadrul Centrului de zi de recuperare din Satu Mare.

Din analiza dosarelor a reieșit că beneficiarii sunt evaluați periodic. Dosarele sociale ale beneficiarilor sunt complete. Acestea cuprind certificatul de naștere, certificatul de încadrare într-un grad de handicap, certificate de orientare profesională, anchete sociale, fișe psihologice, etc.

Centrul nu are angajat psiholog. Psihologul care se ocupă de beneficiarii din centru este din DGASPC Satu Mare. Acesta se întâlnește cu fiecare beneficiar pentru evaluare și consiliere psihologică de 2-3 ori pe săptămână sau ori de câte ori este nevoie. Consilierea se realizează la centru sau în curtea acestuia când vremea permite, în funcție de dorința fiecărui beneficiar. Echipa de monitorizare a identificat fișe de evaluare psihologică a beneficiarilor, plan de consiliere, fișe de consiliere psihologică.

➤ *Drept respectat.*

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Curtea are spațiu suficient dar nu este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ. Asfaltul este spart (foto nr. 16), iar în curtea centrului se află ansamblu de leagăne uzat: leagăn, balansoar, băncuță (foto nr. 17, foto nr. 18).

Foto nr. 16

Foto nr. 17

Foto nr. 18

Din discuțiile purtate cu personalul centrului a reieșit faptul că beneficiarilor nu le este permisă ieșirea nici măcar în curtea centrului.

➤ *Drept nerespectat.*

e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare, conform procedurii prevăzută de legislația în vigoare.

➤ *Drept respectat.*

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Dat fiind faptul că toți beneficiarii provin din sistem și nu se cunosc familiile, personalul centrului se străduiește să identifice rudele acestora.

➤ *Drept respectat*

f) Educație (art. 24 CDPD)

Niciun beneficiar nu urmează cursuri școlare sau vocaționale. Nu sunt emise Certificate de orientare școlară.

➤ *Drept nerespectat.*

g) Sănătate (art. 25 din CDPD)

În centru este amenajat un aparat de urgență utilat corespunzător, aflat pe holul de la intrarea centrului. Acesta este asigurat cu cheie. Medicamentele sunt păstrate aici existând stoc de medicație recurentă.

Centrul nu are cuprins în organigramă postul de medic.

Toți beneficiarii sunt înscriși la medic de familie din localitate, la care sunt programați în funcție de necesități și urgențe.

Tratamentul este administrat de către asistentul medical sau personalul aflat pe tură, în baza recomandărilor medicilor specialiști și este specificat în fișele beneficiarilor.

Conform analizei dosarelor medicale, s-au evidențiat analize medicale anuale și consulturi stomatologice de rutină, acestea efectuându-se în cazul unor simptomatologii semnificative sau a urgențelor.

Conținutul dosarelor medicale:

- Certificat de încadrare în grad de handicap;
- Scrisoare medicală;
- Analize anuale;
- Rețete nominale;
- Foaie de observație clinică generală (Spitalul Municipal Carei);
- Investigații.

Centrul colaborează cu Spitalul Municipal Carei care asigură asistența psihiatrică a beneficiarilor.

Conform evidențelor medicale, există o centralizare a beneficiarilor cronici, toți cei 7 beneficiari se află sub tratament neuropsihiatric, administrat de asistentul medical în timpul programului de lucru și de educator în restul programului, sub îndrumarea medicală.

➤ *Drept respectat*

h) Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

Nu este cazul, având în vedere că vârsta beneficiarilor și afecțiunile acestora.

➤ *Drept respectat.*

i) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Centrul se află pe o stradă mai puțin circulată, ușor identificabil.

Acesta funcționează într-o singură clădire. Spațiile atât interioare cât și exterioare sunt curat întreținute.

Confortul termic și apa caldă menajeră sunt asigurate de centrala termică proprie.

Clădirea este iluminată natural și artificial.

Fiecare dormitor dispune de, paturi cu saltele, noptiere în care se află obiecte personale ale beneficiarilor și dulapuri ce conțin articole de îmbrăcăminte. Obiectele de cazarmament sunt curate și bine întreținute.

Mobilierul din dormitoare este uzat dar curat întreținut.

Spațiile de păstrare, depozitare a alimentelor și servire a mesei sunt amenajate corespunzător.

Bucătăria este dotată cu aparatură modernă. Mâncarea este preparată în centru. Meniul este afișat la loc vizibil dar acesta este întocmit de șeful de centru și educatorul cu atribuții de magazioner.

Vesela și tacâmurile sunt uzate (foto nr. 19).

Toți beneficiarii mănâncă pasat (foto nr. 20).

La momentul vizitei beneficiarii care nu se pot hrăni singuri erau hrăniți din același castron cu aceeași lingură. (foto nr. 21).

Foto nr. 19

Foto nr. 20

Foto nr. 21

Sunt prelevate probe alimentare din meniu și sunt păstrate în frigider împreună cu alte alimente.

Spațiile pentru păstrarea alimentelor sunt igienizate, curate, iar alimentele sunt în termen de garanție, dar neetichetate.

La momentul vizitei în magazin existau stocuri suficiente de alimente (foto nr. 22, foto nr. 23, foto nr. 24).

Foto nr. 22

Foto nr. 23

Foto nr. 24

Spălătoria este situată într-un grup sanitar unde există o singură mașină de spălat funcțională. Rufele sunt uscate la soare în curtea centrului.

➤ *Drept parțial respectat.*

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Dacă vor să voteze, este chemată urna mobilă.

➤ *Drept respectat.*

j) Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)

Nu există situații de incidență din sfera art. 11 CDPD.

➤ *Drept respectat.*

4. Situația deceselor

În ultimii doi ani nu au fost înregistrate decese.

Centru deține o procedură și a notificat Consiliului de Monitorizare pentru fiecare deces.

➤ *Drept respectat.*

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la Casa de tip familial pentru copii cu dizabilități „*Andreea*” - Carei, jud. Satu Mare, echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

1. Accesibilizarea mediului fizic conform standardelor la intrarea în centru și în spațiile comune: intrare, holuri și grupuri sanitare.

Art. 20 Mobilitatea personală

1. Dotarea centrului cu autoturism accesibilizat nevoilor beneficiarilor.

Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

1. Dotarea cu sistem de monitorizare video în spațiile comune interioare și exterioare.

Art. 24 Educație

1. Obținerea Certificatelor de Orientare Școlară.
2. Consiliere vocațională obligatorie.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

3. Elaborarea unei proceduri cu privire la gestionarea banilor pentru nevoi personale ale beneficiarilor.
4. Control Financiar Preventiv cu privire la administrarea banilor pentru nevoi personale ai beneficiarilor.
5. Desfășurarea și implicarea beneficiarilor în activități de ergoterapie, recreative și plimbări în societate.
6. Realizarea de cursuri de perfecționare continuă pentru personal.

Art. 28 Standarde de viață și protecție socială adecvate

1. Reabilitarea clădirii.
2. Repararea/înlocuirea mobilierului din dormitoare.
3. Înlocuirea veselei uzate.
4. Întocmirea meniului de către personal calificat: nutriționist, dietetician.
5. Etichetarea alimentelor aflate pe stoc.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta. Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare - Nedelea Gabriela
Expert independent - Simionescu Lucian Narcis
Expert independent - Nica Floare

